

ادبیات عمومی و تاریخی

هفته‌لق سیاسی، ادبی و علمی غزته‌در.

جلد : ۲

سنه : ۱۲ شعبان ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۲ خیزران ۱۹۱۷ نوسرو ۳۱

توركلرك اصلى

توركلرك اصلى حقنده هيچ بر تاريخ كتابنده معلومات صحيحه و كافيه يوقدر .
توركلرك اصلى نه‌در ؟ تورك قومى ايله ديكر اقوام آراسنده نه مناسبت واردر ؟ توركلر
كنديلرينه مخصوص آريجه بر اصلدن مى نشئت ايتملردر ، يوقسه ديكر بر ويا بر قاچ اصلدن تشعب
ايله‌رك مه‌لز بر جنسه مى منسوبدرلر ؟

معلوماتدر كه آوروپاليلر كنديلرينى جنس ابيضك قسم اهمنى تشكيل ايله‌ين « آرييه‌ن » لردن عد
ايدرلر و اصللرينى قديم هندلilere اصال ايله‌رك جنسلرينه « هند و آوروپائى » نامنى دخى و يررلر .
بعضاده « قاوقاس جنسى » تعبيرينى قوللانيرلر .

آوروپاليلر توركلرى كندى جنسلرينه اصلا داخل ايتيوب چينيلرك منسوب اولدقلى جنس
اصفردن آزمه موغول و تاتار مه‌لز عرقنه انتساب ايتديررلر . حالبوكه بو ذهاب علم اجناس بشر
و تاريخ نقطه نظرندن عظيم برخطاولوب بو خطايى بر آن اول تصحيح ايتك عثمانيليراچون برفريضة ايكن ،
مع التأسف محررلر ترك آوروپا تأليفاته قاييله‌رق اولرك فكرلرينه خدمت ايتكده اولدقلى كورلمكده‌در .
« جنس ابيضك بابالرى اولان اسكى توركلر » نامنده دردست تأليف و اكمال اولان فرانسزجه
اثر ضرده اثبات ايديله‌جكى اوزره ، اجداد من اولان اسكى توركلر جنس ابيضه منسوب اولقله برابر
جنس مذ كوردن معدود اقوام مختلفه‌نك اك قديمى و بلكه اصل ابتدايشيدر . بو كيفيت تاريخ ،
جغرافيا و لسان ايله اثبات اولونابيلير .

(۱) تاريخ نقطه نظرندن « اوشال شجره تركى » دن بك استفاده اولنور . كرچه بر موغولك
اثرى اولان بو كتابده موجود معلومات تواتر طرزنده سطحى ايسه‌ده ، تورك ، موغول و تاتار
عرقلرينه متعلق هر بر كلسى بك قيمتداردر .

عنى نقطه نظرندن « سكيتر » (Scythe) حقنده مؤرخين يونانيه‌دن هه‌رودوتك و يرديكى
معلوماتده نوك درجه اهميتى حائزدر . چونكه اسكى توركلرك بر قسمى حقنده بويله معتمد و مشهور
بر مورخك و يرديكى تفصيلات مكمله تاريخيه حقيقتك تظاهرينه بك يارديم ايدر .

روسیه نك اسكى و يكي حريتلى

بر خارقه اولدى: استبدادىنك شدتى مخالفتك قوتندن پك فضلە اولان، سوسىيالىست عمله سنه قارشى قرون وسطا كى دره بكلى بولونان، بوتون دنيايه تأثير ايتمش بويوك متفكرلرینه رغماً اهاالىسنك يوزدن فضلە ميليونى امى دوران، اقليتنده مدهش و منكر بر ماديتپرستى اولديغى حالده اكثریتی خرافات ايچنده قالان و حكمداريله اللهى بربرينه قارشىديران بر مملكتده، بردنبره جمهوريتدن بتر، خريتدن دهاسر بسته بكزر بر اداره چيقدى! بر قاچ كون ايچنده بوتون ماضى ييقيلىدى. . . . بو حادته، روس تاريخنده اوچنجى دفعه تكرر ايدييور. اونجى عصره قدر اسلاولر بتپرستدى؛ دنیه پەرك ساحلنده بر كيهف پرنسلىكى تشكيل ابدوب يرلشدكن صوكره بيله، ينه بوتون عبادتلىرى اشيايه حصر ايدييورلردى. بالخاصه پرنس ولاديمير زماننده ضاللتك صوك درجه سنى بولمشديلر: حتى بو حكمدارك او زمانكى شخصيتى، عادتاً او ملتك بر فردە مثل ايتمش بر مساوى مجموعه سیدی؛ یدی قارىسيلاه سكرىوز اودالغى اولان ولاديمير، تاريخك اك قابا و حشيلرنندن، اك انجه قاتلارندن و اك كور بتپرستلرنندى. دنیه پرنساحلنك يوكسكجه بر يرينه، كوش قافالى و آلتون صقاللى تحته دن بر الله قويديرمش، و خرستيانلغه كيرن بر بابايله اوغلى بوهيكلك ديبنده بوغازلاشمى! بوسورتله ملت اونندن، اوده ملتندن مهنوندى. فقط كونك برنده، عىنى ولاديمير، بوكون ژاپونيا نك ياپديغى كى ديكر اديانى تدقيق ايتديرمك ايچون اطرافه سنيره بكزر آدملىر كوندريوردى! بونلر عودتلرنده هيچ بردنى بكنمه مش كيديلر؛ اسلاميتى سنت اولق و شراب ايچمه مك مجبوريتلرنذن آغير بوليور، يهوديلكى و طنسزلق عدايديور و قاتوليك آينلرني ده دبدبه سز كورييورلردى! ساده بيزانسك آياصوفيه سننده كى احتشامى بكنمشديلر: ايمپراطورله بطريقك پارلاق البسه لرى كوزلرني، بخوردانلر برونلرني، دعالرك آهنگى ده قولاقلرني قاماشديرمى. بو نتيجه ني ديكله دكن صوكره، ولاديمير هان بيزانسك اوستنه يورييور و ايمپراطورى تهديد ايدوب همشيره سنى ايتييوردى: بو صورتله هم پرنس آنناي آلدى، هم اورتودوقس اولدى و هم ده مظهرأ عودت ايتدى؛ اسراسى پاپاسلردن، غنائى كليسا اشيا سنندى! عودتنده ايسه، ايكنجى شخصيتيله يپيكى بر مجتهد كى پايتخته كيومش، و درحال بوتون ملتني اورتودوقس ايتشى! بوكون چارك اولديغى كى، اوزمان ده ساحله كى بتلر ييقيلوب نهره آتيلدى؛ اهالى قيامت قوپارييور، فقط معبودى قورتاراميوردى! آلتون صقاللى هيكل، بر آز ايلريده كناره چيچنجه، هر كس باشنه طوپلانوب آغلايور و صوكره پرنسك عسكرلرى يتشوب ينه صويه آتيوردى. نهايت ولاديمير پاپاسلرله ساحله كلارك بوتون خلق نهره صوقديروب وافتيز ايتديردى. بر مدت صوكره ده معبودك يرينه [سن بازيل]، ايكي خرستيانى شهيد ايتديرديكى يره ده [وه سياتين] كليسالرني ياپديرمى. ايسته بوسورتله، اوزمان ده روسيه بردنبره بوتون ماضيسنى ييقمش و بر قاچ كون ايچنده خرستيان اولمشدى! . . .

عنى حادته، ايكنجى دفعه اولارق ده اون يدنجى عصرك نهايتنده تظاهر ايدر: قوجه پترو، اومشهور اصلاحاتنى تطبيق ايدر كن بوتون ملتى عليهنده ايدى! خللك عاداتنى كندى امتيازاتك مسندى بيلن كليسا، افكارك باشنده بر مثل كى دوربيور، او خلقه استناد ايدييور و خلق اونندن قوت آليوردى. . . اوزمانك اك مستعمل ضرب مثالرندن برى ده: «يكيلىكدن كوتولك چيقار!» سوزيدى. زادكان ده كندى عليهنده بر سر كريت كورمك ايسته مديكنندن، ملتله كليسانك ياننده

کیدیوردی . بو مخالفت جریانی قوتلندیرن سبیلده یوق دکلدی . مثلاً پترو ، اجنبی معاونلر استخدام ایدهرک نفرت عمومیه یی پک زیاده اشدیرمشدی . فضله اولارق ، کندی واردانی آنجق دوقوز اون میلیون طوتدیغندن ، اصلاحات ایچون ، دونما ایچون ، لیانلر و ترسانهلر ایچون لازم اولان پاره یی ویرکیلرک تزییدنن استحصال ایتیش و بوضورتله برده مخالفت اقتصادی قازانمشدی ! بوجریان اوقدر قوتلیدی که ، نهایت انشاآت اثناسنده (استرالیچ) عسکرلرینی ، اوقراین قازاقلرینی و حتی قاریسیله ولی عهدی اولان کندی اوغلی آلکسی یی بیله علینه سوق ایتدی ! اوده استرالیچلری احما و قازاقلری نفی ایتیش ، اوغلی تولدیرمش ، و جریاتک باشنده کی بطریق مقامی لغو ایدرک کلیسا ریاستی ده کندییی درعهده ایتمشدی ! برنجی واسطه سی قیرباجی ، ایکنجیسی دار آغاجیدی . بوضورتله ، روسیه ده ماضیدن قالدنه وارسم ، هپسینی ییقدی ؛ قیافتی دکیشدیرمش ، صقاللری کسیدیرمش ، کلیسایی ، اداره یی ، زادکانی ، ملکیتی ، قوانینی ، (یکریمی یدی کلید آلتنده یاشایان) قادینی ، معارفی ، تجارتی ، خلاصه عرف و عاداتی و تکمیل عنعناتی آلت اوست ایتیش ، بر مرکز دینی اولان اسکی پایتختی بر اقمش و بویله بردنبره بوتون ماضی یی ییقمشدی ! بوخارقه یه کیسه اعتماد ایتیموردی ! هرکس ، (وفاتندن سوکره اصلاحاتندن ارقالمایه جق ، زادکان یکی پترسبورغدن اسکی موسقویه دونه جک و دونما ترک ایدیله جک) ظن ایدیوردی ! اون سکرنجی عصرک فرانسر سیاسیلری ده غرابتیله آزار کلنمه مشلردی ! حالوکه آرتق اوئنجی عصردن سوکره ، اون یدنجی عصرک نهایتنده ده ایکنجی روس انقلابی اولمش و ایکنجی ماضی ییقلیمشدی .

بو ملی قابلیت ، بوکون چارلخک سقوطیله اوچنجی دفعه تظاهر ایدیور . بونلرک هربری ، زمانلرنده دوامی مشکوک اولان برور خارقه صاییلیردی : بونلکه برابر هیچ بری بر مقابل جریانله ده وریده مشدی ؛ بوسبیله شیمدیکی اختلالی دوغروندن دوغرویه بر انکلیر ترتیبی عدااتک ، تریخی انکار اولور : روس انقلابی ملیدر و ملتک احتیاجندن چیقمشدر ؛ انکلتره نکل بوتون رولی ، آنجق اجتنابی قابل اولمایان محقق بر جریانی اولجه حس ایدوب طرفدارلغنی تأمین ایچون بر آزار تروچ ایتک اولابیلیر . هر حالده اون سکرنجی عصرده آوروپانک غربنده باشلایان حریت اصولی ، یوز یکریمی سکرنه سنه ده بوتون قطعه یی دولاشوب نهایت شرقنده تظاهر ایتیش دیمکدر .

تاریخ ایله تناقص تشکیل ایدر کی کورینن بو انقلابی ، اکزیاذه کوستاو لوبونک بر نظریه سیله بر آزار ایضاح ایده بیلیرز . بو ذات عمومک تلقیاته مخالف اولارق انکلیر قومی تجدد پرور عدایدر ؛ محافظه کارلقله ترقی پرورلکه بوس بوتون باشقه معنار ویریور : پک دوغرو کورینن ادعاسنجه ، اک بویوک واک قانلی انقلابات ، اک محافظه کار اولان ملتدره ظهور ایدر ، چونکه بونلر زمانک هرکونکی ایجاباتی قولایقله قبول ایتزلر ، و بر آن اولورکه بر قاچ عصرک بوتون احتیاجاتی بر ملتده طویلاندیغندن آرتق مقاومت قابل اولماز : اوزمان ، حاله موافق یکی بر وضعیت آنجق بویوک بر اختلال ایله و عاداتا ماضی ایله استقبالك مصادمه سندن ظهور ایده بیلیر . کوستاو لوبون بوسبیله فرانسزلی محافظه کار ، انکلیرلری ده ، زمان ایله برابر یورودکلرندن ، تجدد پرور عدا ایدیور... بالخاصه بوکونکی موسقوف مثالی ، بو نظریه یی دیکرلرندن ده ا مطلق بر صورتده اثبات ایتمشدر : اکر روسلرده هر دورک ایجاباته توافق استعدادی اولسه ایدی ، هر حالده دوقوز عصرده اوچ کره ماضیلرینی ییقمق مجبوریتنده قالمالردی .

تاریخ اعتباریله ، روسلر حریتک پک یابانجیسی ده صایلاماز ؛ مادام دوستال : « فرانسه ده

قدیم اولان مطلقیت دکل ، حریتدر . « دیمش .. حکومت اولارق تشکلندن اول اولق شرطبله ، شبه سز بوقاعده هرملته تطبیق اولونابیلیر . بوسبیله اسلاوقیله لرنده کی سربستی یی بوکونکی روس حریتنه اساس عد ایتک ، اولدجه افراط اولور ؛ فقط روسلرک حقیقه اسکی جریتلری ده یوق دکلدی : مثلاً لهستانله روسیه نك اسکی اسلاولری ، وقتیه اورالله ویستول آراسنده کی بوزقیرلرده هیچ برحاکه اطاعت ایتدکلری کبی ، (روریق) خاندانک ظهوریله دولتک شکل ابتدائیسی کیتدکجه تبلره باشلادینی زمانلرده ده ، ناحیه لرك مقدراتی ، عائله بابالرینک (وهچه) اسمنده کی جمعیتلری اداره ایدیوردی . صوکره لزی جنوبده تشکل ایدن کیهف حکومتی بیه پرنسلك اولقله برابر ، هر حالده چارلق دوریه قیاس ایدیه میه جک قدر سربست اولدینی کبی ، برطرفندن ده مملکتک شمالنده برطاقم بویوک جمهوریتلر وجوده کلشدی . حتی بونلردن (نوو غورود) جمهوریت تجاریه سی ، اون ایکنجی عصرک برآز دول معظمه سندن صایلابیلیردی ! بوحکومتک حدودی ، سینه ریایه قدر بوتون شمالی روسیه یی احتوا ایدیوردی ؛ اهالیسی ، دعوت ویاخود انتخاب ایتدکلری پرنسی بکنمز لرسه ، اوزمانکی تعبیریه « سلام ویروب دفع ایدرلردی » ! ملی ومذهبی مؤسساتندن باشقه ، شمدیکنه اساس اولش برده ادبیات خصوصیه سی واردی . (بسقوف) و (ویاتقا) حکومت تجاریه سی ده اوندن ظهور ایتشدی ؛ بوجهوریتلر اون بشنجی عصره قدر دوام ایتدیلر ...

چارلقک تشکلندن صوکره ده روسیه ده حریت تظاهراتی اکسیک دکلدی ؛ مثلاً مدهش ایوان ، بویار دینیلن اعیانک نفوذیه مجادله ایدرکن ، فرانسه قراللردن کوزل فیلیپک زادگاه قارشی (آتازنه رو) یی تشکیل ایتسی کبی ، اوده عوامه استناد ایدهرک افندیلرله قوللرک یانی یانه اوطوردقلری (صوبور) مجلسلرینی تأسیس ایتشدی . بوهیئتلر اون یدنجی عصرک نهایتلرینه قدر ، مساواتی تمثیل ایدر کبی ، وظیفه لرینه دوام ایتدیلر .. قوجه پتروده زادگان نفوذیه صوک ضربه یی وورمش ، وعادتا کوچوک چارلرک هپسینی بردن خلع ایدهرک اورتاده ساده برچار براقشدی ! بوضورتله ده اون دردنجی لوئی کبی صوک درجه آریسطوقراتکن ، ریشنیوکبی ملتله حکمدار آره سنده کی « هیئت متوسطه » یی لغو ایتمش دیمکدی . نتیجه اولارق ملتله حکمداری قارشی قارشی یه کلش ومملکت بربرندن مستقل برطاقم دره بکلکلرینه آیریلقدن قورتولش اولیوردی ؛ چونکه چارلر ، آنجق بویه منفرداً حاکم اولدقدن صوکره فتوحاته باشلاوب وحدت جغرافیه داخلنده کی اراضی یی طویلایه بیلابیلر . فقط مملکت پک واسع اولدیغندن ، هم واسطه احتیاجنک ، هم ملکیت کیره اصولنک تأثیریه یکی بر زادگان صنفی ده تشکل ایتشسه ده ، بونک نفوذی چارک نفوذی دیمک اولدیغندن ، اسکسندن اپی فرقی واردی . روسیه ، صوک اوچ عصرده اشته بومرکزیت قوتیه وحدت بولدیغندن ، بوکون سقوت ایدن چارلقی ، موسقوف تاریخنده وجودی بر قاق یوز سنه لازم اولش بر استحاله وبر تشکل دوره سی عد ایتک ، پک یا کلش اولمازه .

فقط مطلقیتک شدتی ، طبیعتیه قوتلی بر مخالفت تولید ایده جکدی . بوسبیله صوک چارلردن برنجی پول ، برنجی آلکساندر ، برنجی نيقولا ، ایکنجی آلکساندر و ایکنجی نيقولا دورلری هپ حریت مجادلاتی وهپ عصیانلرله کچدی .. بونلر عمومیتله حکومتک غائله زمانلرینه تصادف ایدیور ، و برطاقم اصلاحات اکلنجه لرله نهایت بولیوردی ! مثلاً ، ایکنجی آلکساندرک ۱۸۶۱ اصلاحاتی ایچلرندن اک مهمی اولدینی حالده ، زواللی چفتجیلر آنجق اسماً سربست اولشلر و جسماً یینه اراضینک دمیر باش اشیا سندن اولارق قالمشلردی ! حرکات ملیه نك اک بویوک سائقلری محاربه لرله

لهستان کې اسیر اولش ملتردی ؛ دارالفنونلرده ، برزوس کیمیا کرینک تعبیریه «افکار عمومیته نك» عادتاً بره ر بارومتروسی «اوشلردی . بالخاصه ایکنجی آلکساندرک اصلاحاتی نتیجه سز قالنجه ، (۱۸۷۰) تاریخلرینه دوغرو آرتق مخالفلر حکومتدن قطع امید ایدهرک ، ملتک حقنی ملت استحصال ایتلی دیورلردی . بر طرفندن ده آوروپا افکاری مملکت کلیور و مملکتک کنجریله قیزلری ده بالمقابله آوروپایه کیدیوردی . بیک سکز یوز یتشه قدر بونلر آنجق شخصاً تکامل ایتک غایه سینه چالیشقلری حالده ، اوندن صوکره کیتدکجه دوغروندن دوغروییه سیاست و ملتله ده مشغول اولمایه باشلادیلر . آوروپادن عودتلرنده کویلی قیافتیه کویله داغیلیور و شمالده زراعت سوسیالیستلکندن بحث ایدهرک ، جنوبده اسکی قازاق حریتلرینی یادایدرك خاق اویانیدیورلردی ! بونلره ایدیلن تضیقات اک زیاده شهرت و قوتلرینه یارامش ، و کیتدکجه افکار عمومیته ده یر طومشلردی . مثلاموسقوده ده محاکمه ایدیلن کیزلی جمعیتلر اعضاسنک بوتون مدافعه لری غرتهلرله انتشار ایدیور ، وبو صورتله عادتاً حکومتک معاونتندن استفاده ایتش اولیورلردی !

اون دو قوزنجی عصرک ایکنجی نصفنده انتشار ایدن (بابالر و جوجقلر) اسمنده کی مشهور روماننده ، روسلرک اک بویوک ادباسندن طورگه نهف ، خلقک ایچنده دولاشان بو حریت میسیونرلرینه «نیپیلیست» عنوانی ویرمشدی ؛ حکایه نك قهرمانی ، بر قاچ جمله ایله مسلکینی پک کوزل ایضاح ایدر : «نیپیلیست ، هیچ بر قوتک قارشیشنده اکیلمین انساندر !» - «زمانمده اک فائده لی شی ، انکار ایتکدر !» فی الحقیقه نیپیلیزمک اک بویوک اساسی ، شخصک حریت کامله سی ، اونک فوقنده هیچ بر شی اولمامسی و بناء علیه صوک درجه مادیتپرست اولماسیدر . عمومیتله نیپیلیست ایله آنارشستی بر ظن ایدرلر ؛ حالبوکه آنارشستلر ، پارلمانتاریزم علیه داری اولدقلری حالده ، نیپیلیستلر صوک درجه طرفداریدرلر ، وصوک اثرلریله ده بو فرقی پک کوزل اثبات ایتدیلر . . .

— روسیه ده یارین ایکنجی بر چارلق دها تأسس ایدهبیلیر ، فقط آرتق دائمی اولاماز ؛ هر شکل اداره نك بر تشکل دوری واردر ؛ او ائشاده ظهور ایده جک مختلف ومتناقض جریانلرک هر حالده موقت اولدیغنی بر جوق مؤسساتک تاریخی اثبات ایدر . مثلاً فرانسز جمهوریتنک تقریبه قدر کچیردیکی صفحاتی تعقیب ایتک ، روسیه ده کی حال حاضرک آتی ایله نه درجه لرده علاقه دار اولدیغنه اک قوتلی دلیل اولابیلیر : فرانسه ده ، اون آلتنجی لوئینک سقوطندن یتش بر محاربه سنه قدر کچن یتش دو قوز سنه ظرفنده هان هر شکل حکومت تطبیق ایدلمشدی ! بوربون ، اورلئان و ناپولئون اسمنده اوچ خاندان تعاقب ایتدی ؛ جمهوریت ، قونسولوسلق ، ایمپراطورلق و قراللق اولق اوزره درت شکل حکومت اعلان ایدلدی ؛ ایکنجی ناپولئونیه ده صایارسه ق ایکی یچق ایمپراطور ، اوچ قرال ، ایکی نائبه حکومت وایکی دانه ده تخته چیقمامش قرال ظهور ایتدی ! فقط بونلر برر سینه ما سرعتیه تعاقب ایتشلردی : مثلاً برنجی جمهوریت یدی ، قونسولوسلق بش ، برنجی ایمپراطورلق اون ، ایکنجی قراللق اوتوز درت ، ایکنجی جمهوریت درت وایکنجی ایمپراطورلق ده اون سکز سنه سوره بیلدی ! بر احصائیات جدولنه بکزه یین بو لوحه ده اثبات ایدرکه : ماضی ، بیلان کی یدی جانلیدر ، برضربه ده ٹولز .

. . . بوسبيله ، فرانسه اختلالی ناصیل آوروپایه بر رأس تاریخ اولدیه ، روس انقلابیه ده

طبقی اونک کی آسیانک مبدأ استقبالی اولاجقدر .

سیمای روحم

هر تنزه و هر مسامره دن
یکی بر رابطه یله آریلار
رهگذارمده هر تصادف ایدن
حسن ممتازه عاشق و مشتاق ،

دائما بویله آشنای خیال ،
کیجه لر غربت آزمای فراق ،
کوندوز آواره کلال و ملال ،
هر زمان پیرو محال اولقی ،

هر کوزل یوزده ، هر حقیقتده
هپ او رؤیایی کورمک ایسته یه رک
هر تجلی بی قلب صنعتده

بر خیال بعیده قلب ایتک :
ایشته سیمای روحک ازلی
و مؤبد خطوط و اشکالی .

فائز عالی

بر هفته لق تاریخ حرب

[۲۴ - ۳۰ مایس ۱۹۱۷]

مختلف حرب جبهه لرینک حرارت فعالیتی صوک هفته ده چوق دوشدی . ذاتاً آرتق یالکز ایکی جبهه ده ، فرانسر - انگلیز جبهه سیله ایتالیان جبهه سنده اهمیتلی محاربات وار . جزال سارایک ما کدونیا تعرضلی ، تخمینن کی طوردی . سارای مهم وجدی بر تعرضه دوام ایچون ائتلاف مملکتلریله مکمل مواصله یه مالک اولقی لازم ایدی . حالبوکه آرقه سی دکر اولان بو اوردو ، تحت البحرلرک مدھش تهدیدی آلتنده دره . اوندن ماعدا ، غرب جبهه سنده کی بوشلقلری بیله دولدور مقده ، اظهار عجز اتمه بورسه بیله ، بویوک مشکلات چکن ائتلاف دولتلری سارایه ایسته دیکی قدر امداد کوندره مزدی . حتی بر انگلیز غزته سنک بیانی وجهه : ائتلاف قوتلرینی چوق داغیتمشدر . بونلری نتیجه قطعیه نك استحصال ایدیله جکی غرب جبهه سنه طویلامالی ، دیگر شرق جبهه لرینی ترک ایلله مه لیدر . ایشته بواسبابه بناء ، سارای اوردوسی تعرضی سوندی ، بیتدی .

غرب محارباتنه کلنجه : واقعا دوام ایدیور . فقط نروده اوجسیم کتله لرک تعرضه سوقی ! نروده اومدید و مبذول مهمات صرفیاتی ! بوندن ایکی آی اوایکی (هیندنبورغ) خط مدافعه سی